

UPRO
Gids m.51
10-24-12-2004

De Bezige Bij 60 jaar

Uitgeverij De Bezige Bij bestaat zestig jaar. In het kader van die viering verschenen dit jaar maar liefst vier publicaties van Hans Renders ('Ik ben wel een beetje moe'). In *Het uur van de wolf* een documentaire over de uitgeverij.

DOOR KEES SLUYS

EN omvangrijke biografie van Jan Campert (de schrijver wiens bekende gedicht *De 18 dooden* in 1944/45 de eerste *Bezige Bij*-publicatie vormde), een keuze uit de brieven van en aan *Bezige Bij*-uitgever Geert Lubberhuizen, een selectie met poëzie van Jan Campert, en de bundel *Gevaarlijk drukwerk*. 'Ja,' zegt Hans Renders, die dat alles heeft geschreven respectievelijk samengesteld: 'Ik ben nu wel een beetje moe.'

Wat vond Remco Campert van jouw biografie?

'Hij vond het mooi. Een opluchting, want zijn vader komt er niet altijd even fraai van af.'

Remco aardt trouwens aardig naar zijn vader, als ik die brievenbundel lees. Altijd maar beelden bij Lubberhuizen.

'Remco legt de omgekeerde weg af als zijn vader. Vroeger leefde hij in grote armoede, nu gaat het hem voor de wind. Maar het is duidelijk dat ze alletwee makkelijk te paaien zijn voor een gezellig avondje en leuke vrouwen. Frappante overeenkomsten hebben ze ook als columnist, daar was ik heel verbaasd over. Zozeer dat ik het ergens niet kon laten om te schrijven dat je in die cursiefjes van Jan Campert elk moment drs Mallebroodje om de hoek zou kunnen verschijnen. Ook hoe hij met Theo van Gogh toch even uit zijn slof schoot. Dat had Jan ook. Heel dicht op de actualiteit, maar in de vorm afstand nemen.'

Is Remco een typische BB-auteur?

'Vind ik wel. Wat ik net over Remco zei geldt

60

Hans Renders

DE BEZIGE BIJ

ook wel voor *De Bezige Bij*. Als je aan *De Bezige Bij* denkt, denk je aan een literaire uitgeverij. Maar als je naar dat fonds kijkt zie je dat er enorm veel politiek in zit, al klopt het imago van een linkse uitgeverij (ze kwamen immers uit het verzet) totaal niet. Er werden ook dagboeken van een SS-er uitgegeven, detectives van Willy Corsari, en noem maar op. En tussen 1945 en 1955 zijn alle uitgaven rond het koninklijk huis door *De Bezige Bij* verzorgd.'

In de brievenbundel staat aardig wat van Jan Cremer.

'Cremer was een van de weinigen die Lubberhuizen echt aan het schrijven kreeg. Cremers eigen brieven zijn leuk, maar vooral die antwoordbrieven van Lubberhuizen vond ik echt ongelooflijk goed. Daar excelleert hij het meest, echt prachtige brieven. Daar zie je hier is een uitgever aan het werk. Hij moest natuurlijk ook de gekste dingen doen: scheiding regelen, auto verkopen, huis opruimen.'

Dat zien we de huidige directeur Robbert Amerlaan niet doen?

'Dat denk ik niet. Ik vermoed ook dat hem dat niet meer gevraagd wordt.'

Was Lubberhuizen echt zo'n grote boekenvakvernieuwer, zoals in de film wordt gezegd?

'Hij ging in ieder geval zijn eigen gang en had daarbij soms ook geluk. Zoals met *Ik Jan Cremer* bijvoorbeeld. Je leest wel - en dat staat ook heel deftig - dat *De Bezige Bij* de jongerencultuur op gang heeft gebracht. Maar dat had veel te maken met het minimumjeugdloon dat begin jaren '60 verplicht werd. Er kwam een totaal nieuwe markt voor de uitgevers en Jan Cremer kwam precies op tijd om die behoefte uit de markt te bevredigen.

Lubberhuizen ging ook zaken doen met boekenclubs, en had aandelen in andere uitgeverijen, om zijn eigen uitgeverij veilig te stellen. Je ziet nu ook dat hij visionair is geweest. Want verhoudingsgewijs brengen veel van de Vijftigers, die vroeger niet verkochten, inmiddels hun geld op. Kennelijk zijn wij erg veranderd.'

Het uur van de wolf

▶ WOENSDAG, NEDERLAND 3, 21.05-22.05 UUR

De Bij & De Avonden

Zijn de boekomslagen, die in de periode 1956-1969 het gezicht van *De Bezige Bij* bepaalden en altijd worden toegeschreven aan typograaf/vormgever Karel Beunis (1933-1983),

Maakt? Dankzij Beunis verzamelaar Rob Jansen werd onlangs

een goed bewaard geheim onthuld: het is J.H. (Jaap) Jungcurt die het gezicht van *De Bezige Bij* mede heeft vormgegeven. Anton de Goede samen met Jansen op bezoek bij deze inmiddels 82-jarige Amsterdamse kunstenaar.

De Avonden

▶ 747AM, 21.00-22.00 UUR